

Sygn. akt III RC 62/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2021 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Anna Kwiecień-Motyłewska

Protokolant: st. sekr. sad. Barbara Salamondra

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 listopada 2021 roku

sprawy z powództwa J. L.

przeciwko Ł. L.

ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

1. uchyla z dniem 14 maja 2021 roku obowiązek alimentacyjny J. L. wobec jego syna Ł. L. ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 2 marca 2011 roku w sprawie IIIIRC 261/10;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w pozostałym zakresie oddalając wniosek o zasądzenie kosztów procesu;

Sygn. akt III RC 62/21

UZASADNIENIE

Powód J. L., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata, w pozwie z dnia 14 maja 2021 roku (data prezentaty) skierowanym przeciwko pozwanemu Ł. L. wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda wyrażonego kwotą 900 złotych miesięcznie wobec pozwanego orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 2 marca 2011 roku w sprawie IIIIRC 261/10 potwierdzonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygn. akt IC 360/11, a także zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto wniósł o udzielenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie egzekucji prowadzonej przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu M. C. pod sygn. Kmp 43/14 oraz uchylenie wydanego w tej sprawie w dniu 31 lipca 2014 r. zajęcia wynagrodzenia za pracę należnego dłużnikowi od Poczty Polskiej S.A. w W., a także zwolnienie powoda od opłaty od pozwu w całości. Powód podniósł, iż pozwany jest dorosłym kawalerem. Nie posiada nikogo na utrzymaniu. Jest osobą zdrową, wobec której nie orzeczono niezdolności do pracy w żadnym stopniu oraz nie jest on obarczony jakąkolwiek niepełnosprawnością. Pozwany pozostaje na własnym utrzymaniu. Od kilku lat jest zatrudniony jako pracownik budowlany firmie (...) w Ł.. Pozwany zamieszkuje z matką i jej partnerem. Matka pozwanego pracuje w (...) S.A. jako kierownik zmiany, jej wynagrodzenie szacować należy na około 4000 zł netto miesięcznie. Pozwany uczy się w technikum handlowym w kierunku sprzedawcy, która to szkoła jest kontynuacją nauki w zasadniczej szkole zawodowej o tym samym kierunku. Rok szkolny 2020/2021 miał być ostatnim rokiem nauki w technikum. Z nieznanych przyczyn pozwany ma kontynuować naukę jeszcze w następnym roku szkolnym, z czego wysuwa swoje uprawnienie do żądania alimentów od ojca. (...) nauki pozwanego nie jest stacjonarny, a zaoczny, ponieważ pozwany godzi naukę z zatrudnieniem na cały etat. J. L. jest zatrudniony w(...)S.A. w W., jego wynagrodzenie wynosi 4072 zł netto miesięcznie. Powód ma na utrzymaniu dwie córki G. i Z. – obie urodzone (...) Z matką małoletnich córek

pozostaje w partnerskim związku. Partnerka powoda pracuje w (...) S.A. w W. i osiąga dochód 2100 zł miesięcznie. Córka powoda G. jest pod stałą opieką chirurga w Instytucie (...) w W., zaś córka Z. pod opieką laryngologa z Centrum (...) w W. w związku z przerostem migdałka gardłowego. Leczenie córek jest bezpłatne, jednak wiąże się z koniecznością wizyt lekarskich, kosztów dojazdów i zakupu leków. Powód spłaca kredyt w wysokości 300000 zł zaciągnięty wraz z partnerką na budowę domu. Miesięczna rata to 1400 zł. Powód ponosi koszty utrzymania samochodu w kwocie około 500 zł miesięcznie i koszty dojazdu - zakupy biletów miesięcznych) łącznie 620 zł na dwie osoby (powoda i jego partnerkę). J. L. jest osobą chorą, leczącą się na wiele schorzeń. Ma poważne schorzenie kręgosłupa o charakterze neurologicznym i ortopedycznym, zerwane włókna nerwowe kończyn dolnych, zapalenie błony śluzowej żołądka i jelita grubego. Choruje na dnę moczanową. Na utrzymanie rodziny powoda i jego partnerki, po opłaceniu alimentów – 1000 zł, kosztów dojazdu do pracy – 620 zł oraz kredytu mieszkaniowego – 1400 zł pozostaje kwota 3000 zł. (pozew – k. 2-4).

Postanowieniem z dnia 17 maja 2021 r. Sąd oddalił wniosek powoda o zwolnienie z kosztów sądowych. (postanowienie – k. 50)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa jak również wniosku o zabezpieczenie roszczenia. Pozwany podniósł, że był zmuszony podjąć zatrudnienie, bowiem alimenty i pieniądze przekazywane przez matkę nie wystarczały na jego utrzymanie. Aktualnie jest zatrudniony na umowę o pracę na czas określony w firmie Spółdzielnia (...) w Ł. z wynagrodzeniem 3361 zł. Jednocześnie nadal kontynuuje edukację w Zaocznym Liceum Ogólnokształcącym w Ł.. Przyznał, że konieczność wykonywania pracy zarobkowej wpłynęła na jego oceny w roku szkolnym 2020/2021. Poza tym na wyniki w nauce miał wpływ również stan zdrowia pozwanego. Pomimo, iż pozwany nie cierpi już na padaczkę tym niemniej najmniej dziesięcioletni okres trwania choroby i leczenia istotnie wpłynął na możliwości pozwanego w nauce. Łączne miesięczne koszty utrzymania pozwanego wynoszą 3380 zł. Matka pozwanego zatrudniona jest na umowę pracę w (...) S.A. z wynagrodzeniem 3200 zł netto miesięcznie. (...) życiowy matki pozwanego jest zatrudniony na umowę o pracę z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 2100 zł miesięcznie i ma na utrzymaniu dwoje małoletnich dzieci, na które płaci alimenty w kwocie 1000 zł miesięcznie. Pozwany podniósł, że znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, w której bez wsparcia swojej mamy oraz uzyskiwanych od ojca alimentów nie będzie w stanie samodzielnie się utrzymać. (odpowiedź na pozew - k. 64-67)

Postanowieniem z dnia 8 lipca 2021 r. zmienionym postanowieniem z dnia 27 grudnia 2019 roku na skutek zażalenia pełnomocnika powoda Sąd udzielił zabezpieczenia roszczenia przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu za sygn. akt Kmp 43/14 oraz przez uchylenie zajęcia wynagrodzenia za pracę z tytułu egzekucji świadczeń alimentacyjnych dokonanego w tym postępowaniu w dniu 31 lipca 2014 roku. (postanowienie – k. 70, 112)

Na rozprawie w dniu 9 listopada 2021 roku pełnomocnik powoda zajął stanowisko jak w pozwie, zaś pozwany uznał powództwo w całości. (e-protokół rozprawy - k. 120-121)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany Ł. L. urodzony (...) jest synem J. L..

(okoliczność bezsporna, odpis skrócony aktu urodzenia – k. 22)

Sąd Rejonowy w Łowiczu wyrokiem z dnia 2 marca 2011 roku wydanym w sprawie III RC 261/10 zasądził od J. L. na rzecz jego małoletniego wówczas syna Ł. L. alimenty w kwocie po 900 złotych miesięcznie płatne z góry do dnia 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku rozwodowym z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie IC 360/11 utrzymał w mocy obowiązek alimentacyjny ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 2 marca 2011 roku w sprawie III RC 261/10.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Łowiczu w sprawie IIIRC 261/10, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie IC IC 360/11 – k. 20)

Gdy Sąd Rejonowy ustalał wysokość alimentów pozwany Ł. L. miał 12 lat, był uczniem V klasy szkoły podstawowej. Miał ustalony stopień niepełnosprawności. Miesięczne koszty utrzymania pozwanego wynosiły średnio 1.562 zł. Miał zdiagnozowaną padaczkę oraz opóźnienie w rozwoju. Leczył się nieodpłatnie w publicznej służbie zdrowia. Małoletni pozwany korzystał z porad psychologicznych. Był leczony farmakologicznie. W związku z niepełnosprawnością miał trudności z nauką. Na co dzień pozostawał pod opieką matki. Kontakt z ojcem został przerwany po tym, jak małoletni reagował płaczem na jego widok.

Matka pozwanego M. L. miała 33 lata. Pracowała jako ekspedientka w (...) S.A. na czas określony z wynagrodzeniem 1.387,23 zł netto miesięcznie. Koszty utrzymania przedstawicielki ustawowej wynosiły 1.032 zł miesięcznie. Otrzymywała ona zasiłek pielęgnacyjny na niepełnosprawne dziecko w wysokości 153 zł miesięcznie.

Powód J. L. miał 37 lat. Był zatrudniony na stanowisku kierownika zmiany w (...)S.A. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony. Miesięczne wynagrodzenie powoda wynosiło 4.572,91 zł brutto (3.257,82 zł netto). Posiadał kredyt w (...) w pozostałej do spłaty wysokości 2.189 zł (z ratą 333 zł). Ponadto spłacał kredyty w Banku (...) w kwotach 12.000 zł i 8.000 zł, zaciągnięte na remont mieszkania (z miesięczną ratą łączną 834 zł), a także kredyt w kwocie 14.000 zł zaciągnięty w (...) Banku S.A. na samochód (z ratą 420 zł). Mieszkał w wynajętym mieszkaniu. Koszty miesięczne jego utrzymania wynosiły około 1.300 zł.

(dowód: dokumenty z załączonych akt sprawy III RC 261/10)

Obecnie Ł. L. ma 22 lata. Z zawodu jest sprzedawcą. Jest kawalerem, nie ma nikogo na utrzymaniu. Aktualnie jest zatrudniony na umowę o pracę na czas określony do końca listopada b.r. w firmie Spółdzielnia (...) w Ł. zajmującej się montowaniem okien z wynagrodzeniem 3361 zł. Pracuje zarobkowo odkąd ukończył 18 r.ż. Pozwany nadal kontynuuje edukację w Zaocznym Liceum Ogólnokształcącym w Ł.. Uczy się w ostatniej klasie. Koszty edukacji to 150 zł miesięcznie. Nie zamierza kontynuować nauki, z uwagi na problemy z nauką spowodowane przebyta chorobą. Łączne miesięczne koszty utrzymania pozwanego wynoszą 3380 zł, z czego na własne wydatki na zakup żywności, ubrań, kosmetyków/chemii potrzebuje około 2.000 zł. Pozwany mieszka wraz z matką i jej partnerem i prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Matka pozwanego pracuje w Poczcie Polskiej S.A. z wynagrodzeniem 3200 zł netto miesięcznie. (...) matki pozwanego z tytułu zatrudnienia osiąga dochód w kwocie 2100 zł miesięcznie. Ł. L. nie ma zobowiązań finansowych, posiada oszczędności. Nie choruje już na padaczkę.

(dowód: odpowiedź na pozew – k. 64-67, zeznania pozwanego elektroniczny protokół rozprawy z dnia 09.11.2021 r. czas: 00:24:24 – k. 121 w zw. z wyjaśnieniami czas: 00:14:22 – k. 120v)

J. L., lat 47, jest technikiem technologii żywienia. Jest zatrudniony w (...)S.A. w W., jego wynagrodzenie wynosi 4072 zł netto miesięcznie. Pozostaje w nieformalnym związku, z którego ma dwie 8-letnie córki bliźniaczki – G. i Z.. Małoletnia G. leczy się w Instytucie (...) w W. z uwagi na wadę wrodzoną twarzoczaszki - rozszczep górnej wargi i wyrostka zębodołowego. Jest objęta opieką wielospecjalistyczną: logopedyczną, ortodontyczną, chirurgiczną. Jest po operacji. Druga z siostr - Z. jest pod opieką laryngologa w Centrum (...) w W. w związku z przerostem migdałka gardłowego. Dzieci leczone są w ramach NFZ, ale w razie potrzeby korzystają także z odpłatnych wizyt lekarskich. Partnerka powoda pracuje w (...)S.A. w W. otrzymując wynagrodzenie na poziomie najniższego krajowego. Powód spłaca kredyt hipoteczny w wysokości 300000 zł zaciągnięty wraz z partnerką na budowę domu. Miesięczna rata to 1400 zł. Koszty średnie utrzymania rodziny to ok. 2100 zł, powiększone o ratę kredytu - 1400 zł, koszty biletów miesięcznych - 620 zł, kosztów utrzymania samochodu - 500 zł i alimentów na rzecz pozwanego. Powód ma problemy zdrowotne. Cierpi na zapalenie błony śluzowej żołądka i jelita grubego. Ma schorzenie kręgosłupa o charakterze neurologicznym i ortopedycznym, zerwane włókna nerwowe kończyn dolnych. Choruje na dnę moczanową. Jest w trakcie rehabilitacji z uwagi na odczuwane sztywnienie nóg. Zabiegi odbywają nieopłatnie się w ramach NFZ. Toczy się przeciwko niemu

postępowanie egzekucyjne z tytułu egzekucji świadczeń alimentacyjnych prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu za sygn. akt Kmp 43/14 z uwagi na opóźnienie w płatności jednej raty alimentów. W dniu 31 lipca 2014 roku komornik dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę powoda z tytułu egzekucji świadczeń alimentacyjnych. Powód nie utrzymuje żadnych kontaktów z synem.

(dowód: zaświadczenie – k. 26, 28, odpis skrócony aktu urodzenia – k. 27, karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 29, umowa kredytu – k. 30-33, dokumentacja medyczna powoda – k. 34 -47, zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego – k. 48 , zajęcie wynagrodzenia – k. 49 , zeznania powoda elektroniczny protokół rozprawy z dnia 09.11.2021 r. czas: 00:23:57 – k. 121 w zw. z wyjaśnieniami czas: 00:04:09 – k. 120)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Sąd oparł się na treści dokumentów urzędowych załączonych do akt sprawy oraz przedstawionych dokumentach prywatnych. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę, co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.). Materiał dowodowy obejmujący złożone do akt dokumenty, jak również dokumenty zgromadzone w sprawie prowadzonej pod sygnaturą III RC 261/10 Sądu Rejonowego w Łowiczu, należało uznać za w pełni wiarygodny i dający pełną możliwość czynienia na jego podstawie ustaleń faktycznych. Prawdziwość dokumentów, z których przeprowadzono dowód nie nasuwała zastrzeżeń i nie była kwestionowana przez strony. W ocenie Sądu stanowiły one wiarygodne źródło zawartych w nich informacji.

Sąd uznał, że kserokopie dokumentów, nie potwierdzone za zgodność z oryginałem - wedle norm obowiązujących, świadczą jedynie o istnieniu ich oryginałów, kserokopie nie mogą bowiem stanowić dowodu w sprawie.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na zeznaniach stron, którym Sąd dał wiarę w całości. Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należy bowiem stwierdzić, iż stan faktyczny sprawy jest bezsporny.

Sąd zważył, co następuje:

Na rozprawie w dniu 9 listopada 2021 roku pozwany uznał powództwo w całości. Będąc związany uznaniem powództwa Sąd uchylił obowiązek alimentacyjny J. L. wobec jego pełnoletniego syna Ł. L. ustalony w wyroku Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 2 marca 2011 roku w sprawie III RC 261/10 - z dniem 14 maja 2021 roku.

Zgodnie z art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Uznanie powództwa przez pozwanego uznawane jest w doktrynie i orzecznictwie za czynność równoznaczną z rezygnacją z prawa do obrony i wyrażeniem zgody na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie powoda. W obliczu uznania powództwa kognicja sądu ogranicza się do zbadania, czy uznanie nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub czy nie zmierza do obejścia prawa. Sąd stwierdza, że w okolicznościach niniejszej sprawy brak jest podstaw do przyjęcia, że uznanie powództwa jest niedopuszczalne, dlatego też zobligowany jest do wydania wyroku uwzględniającego żądanie.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 k.r.o. oboje rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Określenie zakresu obowiązku alimentacyjnego powinno być dokonane przy uwzględnieniu przepisu art. 135 § 1 k.r.o., z którego wynika, iż zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wedle art. 96 k.r.o. obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku „troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka” i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej. Jedyną decydującą okolicznością warunkującą trwanie bądź ustanie obowiązku alimentacyjnego jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie.

Nałożony na rodziców obowiązek alimentacyjny w stosunku do własnego dziecka podlega regulacji specjalnej i uprzywilejowanej. Wynika to z tekstu art. 133 § 1 k.r.o. Czas trwania tego obowiązku nie jest ograniczony terminem

i nie pozostaje też w zależności od osiągnięcia przez uprawnionego określonego stopnia wykształcenia. Jedyną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie obowiązku, jest to, czy dziecko może się utrzymać samodzielnie. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się (Kodeks Rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, pod red. K. P., T. D., Pokrewieństwo i powinowactwo. Obowiązek alimentacyjny, s. 962-963, W. 2009, LexisNexis).

Zatem, jak to wynika z obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dziecka – obowiązek ten ustaje, gdy dziecko osiągnie samodzielność życiową, co z reguły łączy się z możliwością podjęcia pracy zarobkowej. Warunek ten ziścił się w rozważanej sytuacji. Pozwany pracuje zarobkowo praktycznie od czasu osiągnięcia pełnoletności. Jego dochód z tytułu pracy zarobkowej wynosi 3361 zł. Mieszka z matką i jej partnerem. Prowadzą wspólne gospodarstwo domowe i razem ponoszą koszty utrzymania nieruchomości. Osiągane wynagrodzenie pozwala pozwanemu pokryć w całości koszty własnego utrzymania, a także poczynić pewne oszczędności. Pozwany uczęszcza do ostatniej klasy Liceum Zaocznego w Ł.. Nie planuje kontynuować edukacji. Zajęcia w szkole odbywają się w systemie zaocznym i nie kolidują z możliwością wykonywania pracy zarobkowej. Pozwany jest osobą młodą, korzystającą ze wsparcia matki. Obecnie jest zdrowy.

Rodzice, dla którychłożenie na potrzeby dziecka pełnoletniego oznaczałoby uszczerbek w zakresie kosztów utrzymania własnego mogą uchylić się od takiego obowiązku. Powód J. L. wykazał, iż ponosi uszczerbek w zakresie własnego utrzymania oraz utrzymania własnych małoletnich córek wskutek obciążenia alimentacyjnego na rzecz pełnoletniego syna, który pracuje zarobkowo utrzymując się samodzielnie.

Sąd uznał zatem, że w sprawie nie zachodzą okoliczności, które czyniłyby uznanie powództwa przez pozwanego za sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego lub by uznanie powództwa zmierzało do obejścia prawa. W tej sytuacji będąc związany uznaniem powództwa Sąd uchylił obowiązek alimentacyjny J. L. wobec jego pełnoletniego syna Ł. L. z dniem 14 maja 2021 roku. Wobec niewskazania w pozwie daty, z jaką powód żądał uchylenia obowiązku alimentacyjnego Sąd uchylił ten obowiązek z dniem 14 maja 2021 r., tj. z dniem wpływu pozwu do Sądu.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 k.p.c., Sąd zasądził od Ł. L. na rzecz J. L. kwotę 3600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, oddalając w pozostałym zakresie wnioski o zasądzenie kosztów postępowania, biorąc pod uwagę wyjątkowe okoliczności, a w szczególności uznanie powództwa przez pozwanego i przyznanie istotnych okoliczności sprawy.